

Mētrienas

Izdod Mētrienas pagasta pārvalde
2020. gada aprīļa avīze
Nr. 4 (258)

Dzīve

Foto – Valda Otvare

Mirkļis ir mūžības vērts...

Debesīs atgriezušies putni. Tie zīmē savas likteņa zīmes mākoņu baltajās plaukstās. Ieraksta savu ceļu un dodas plašajā pasaulē. Ligzdu vīt, rīta dziesmu čivināt, vīterot, lirināt, pogot.

Arī mākoņi debesīs aizslīd kā viens mirklis mūsu dzīvē. Nevajag jau censties tiem traukties līdzī. Mirkļis ir mūžības vērts... Tās dzīvos tevī tik ilgi, cik tu to vēlēšies atcerēties...

Solvita

INFORMĀCIJA

Sociālā darbiniece Mētrienas pagastā Iluta Ozoliņa apmeklētājus pieņem:

Pirmdienās 9.00 – 12.00 un 12.30 – 16.00

Trešdienās 9.00 – 12.00 un 12.30 – 16.00

Tālrunis 28383670, e-pasta adrese: iluta.ozolina@madona.lv

Aprīlis īsumā

01.– 05.04. Sieviešu biedrība „Ābele” iekārtoja atvēlētās telpas skolas ēkā.

06.04. Mētrienā par sociālo darbinieci sāk strādāt Iluta Ozoliņa no Lubānas.

01. – 10.04. Medību torni Rosības apkārtnē uzbūvē Kaspars Kaminskis.

10. – 15.04. Mētrienas sieviešu biedrības aktīvistes sakopj velomaršruta „Mētrienas stāsti” vairākas vietas.

15.04. Mētrienas pagastā sākušies sējas darbi.

15. –20.04. Pagasta iekšējo ceļu greiderēšana.

24. – 26.04. Mednieki ierīko 2 mednieku paaugstinājumus „Vilku mastā”. Uzsāk darbus „Ezerkrasta” apkārtnē.

Aprīļa mēnesī tiek atremontēta skolas aktu zāles skatuvīte.

Iekārtota garderobe.

Mētrienas kolektīva mednieki ierīko 6 medību mastus.

Turpinās Ozolkalna estrādes labiekārtošanas darbi.

Laika apstākļi aprīlī. Mēnesis bija aukstāks, vējaināks kā iepriekšējos gados. Dažās naktīs sniega sega uzkrīta 2 – 3 centimetri, bet kura ātri vien nokusa. Neiztikām bez krusas graudiem. 16. aprīlī Mētrienā plosījās vētra. Neiztikām arī bez postījumiem. 23 – 30 m/s stiprais vējš norāva šifera sloksnes Mētrienas ielas 5 daudzdzīvokļu mājai, daudzus ceļus šķērsoja krituši koki un zari. Aprīļa otrajā pusē skaisti uzplauka Kaukāza plūmītes. Tajās rāmi un čakli savu dziesmu zudināja bites... Pagalmus košākus un saulainākus dara dzeltenās narcises. Pumpuros ābeles... Pamanīju pirmo taureni. Dzeltenu...

**Notikumus apkopoja
Ilmārs Grudulis**

Kā dzīvojam ārkārtas situācijas apstākļos?

REDZESLOKĀ

Kopš 12. marta dzīvojam ārkārtas situācijā. Iestādes klientus pieņem attālināti. Pagastā darbojas veikali, pasts, medpunkts. Vēlējos uzzināt, kā mums veicas, kā dzīvojam, kā strādājam. Aicināju uz sarunu iestāžu vadītājus un darbiniekus. Lūk, ko viņi pavēstīja...

Jau vairāk kā mēnesi Mētrienas tautas nams ir publikai slēgts. Kultūras pasākumi un mēģinājumi nenotiek. Vienīgās, kas klātienē nebeidz sniegt savus priekšnesumus uz skatuves, ir mušas.

Lai gan tautas namā vairs nav jūtama liela rosība un vakaros logos neredzam gaismas, tomēr darbošanās nav apstājusies. Tā vienkārši ir kļuvusi citādāka.

Saprotot, ka visdrīzāk, publiskie pasākumi vēl tik drīz netiks atļauti, kultūru sagaida jauns izaicinājums – publikas izklaidēšana sociālajā vidē.

Novēlu nezaudēt optimismu un izturību šajā, tik savādajā laikā.

Ar cieņu, Gita Dzene
Mētrienas tautas nama vadītāja

Kā visās pirmsskolas iestādēs, arī mūsu pirmsskolas grupiņas nodrošina dežūrgrupu darbību, lai nepieciešamības gadījumā sniegtu pirmsskolas palpojumus vecākiem, kas paši nevar nodrošināt bērnu pieskatīšanu. Lai apmeklētu grupiņu, vecākiem jāiesniedz iestādē rakstisks apliecinājums, ka bērns un ģimene nav bijusi ārvalstīs, nav bijusi kontaktā ar Covid-19 saslimušajiem vai kontaktpersonām un vecākiem nav iespējas citādi nodrošināt bērna pieskatīšanu.

Dārziņā stingri ievērojam visas higiēnas prasības – Slimības profilakses un kontroles centra rekomendācijas bērnu personīgās higiēnas un profilakses pasākumu ievērošanai, kā arī nosacījumus, kas izvirzīti bērnu uzņemšanai pirmsskolas iestādē.

Mūsu telpās šobrīd valda neierasts klusums, tomēr darbs turpinās. Dežūrgrupas skolotāji sagaida bērnus un organizē dienas izziņošās aktivitātes, lai diena būtu produktīvi pavadīta. Grupu skolotāji veido un nosūta ieteikumus vecākiem plānoto tematu īstenošanai mājās apstākļos un ļoti priecājas, saņemot kādu ziņu atpakaļ par to, kā veicas

darbojoties mājās.

Grūts un neierasts laiks ir mums visiem un ceram, ka drīz atgriezīsimies kopīgā ikdienā.

Aiga Ivāna,
PII „Pasaciņa” Mētrienas grupas audzinātāja

Virusa Covid-19 izplatība pasaulē ir ietekmējusi arī bibliotēku darbu. Mētrienas pagasta bibliotēka, tāpat kā visas bibliotēkas Madonas novadā, strādā aiz slēgtām durvīm. Darba daudz: krājuma pārskatīšana, atlasot vecās un nepieprasītās grāmatas, novadpētniecības materiālu apkopošana un novadpētniecības mapju vadīšana BIS „Alise” datubāzē, lai arī tās varētu meklēt un izsniegt elektroniski. Tāpat ir pārkārtoti un iztīrīti visi bibliotēkas grāmatu un žurnālu plaukti, kam ierastajā darba kārtībā vienkārši nav pieticis laika.

Neraugoties uz valstī noteiktajiem ierobežojumiem, tomēr ir rasts risinājums, kā izsniegt grāmatas lasītājiem.

Madonas novada bibliotēka ir izstrādājusi visām novada bibliotēkām vienotu bezkontakta grāmatu izsniegšanas kārtību ārkārtējās situācijas laikā:

1. Lasītājs izvēlas sev nepieciešamās grāmatas bibliotēkas elektroniskajā katalogā: <https://madona.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>

2. Lasītājs veic grāmatu pasūtījumu:

2.1. elektroniskajā katalogā ar saviem autorizācijas datiem*;

2.2. rakstot uz bibliotēkas e-pastu: metrienasbiblioteka@madona.lv;

2.3. vai zvanot uz bibliotēkas tālruni: 20371432.

3. Bibliotēkas darbinieks veic grāmatu atlasīšanu, izsniedz tās sistēmā Alise, sapako tās un sazinās ar lasītāju par ērtu grāmatas izsniegšanas laiku.

4. Bibliotēkai izstrādāts stingrs grafiks, pēc kura grāmatas lasītājiem tiek izsniegtas, ar pietiekošu laika intervālu, lai lasītājiem savā starpā klātienē nebūtu jāsaitekas.

5. Lasītājs, ierodoties pēc grāmatām, zvina bibliotekāram, bibliotēkas darbinieks paņem grāmatu saini un iznes to ārā, novieto tam paredzētā vietā, nodrošinot 2 metru distanci no lasītāja.

6. Lasītājs bez kontakta ar bibliotekāru paņem grāmatas un dodas prom.

7. Tiek veikta saskarsmes virsmu dezinfekcija.

8. Ārkārtas situācijas laikā lasītāji savā starpā ar grāmatām nemainās un atpakaļ uz bibliotēku nenes.

9. Grāmatu lietošanas termiņi automātiski tiks pagarināti.

* Ja lasītājam nav autorizācijas datu, tos iespējams iegūt, sazinoties ar bibliotēkas darbinieku.

Iegūstot autorizācijas datus, lasītājam ir iespēja reģistrēties un kļūt arī par 3td e-GRĀMATU bibliotēkas lietotāju, kas ļaus lasīt grāmatas elektroniski, neizejot no mājām.

Ja Jums ir neskaidri jautājumi, ierosinājumi, vai vajadzīga informācija, rakstiet e-pastā: metrienasbiblioteka@madona.lv vai zvaniet uz tālruni 20371432. Tāpat bibliotēkas aktualitātēm var sekot sociālajos tīklos <https://www.facebook.com>.

Vecās grāmatas tika norakstītas.

Makulatūras ceļš.

com/MetrienasBiblioteka/

Būsim atbildīgi gan pret sevi, gan citiem!

**Cerot uz drīzu tikšanos klātienē,
bibliotēkas vadītāja**

Jolanta Vītola

**Foto no bibliotēkas personīga
arhīva**

Tagad, gandrīz divus mēnešus, neizaicinot likteni paliekam mājās, baidoties un nesaprotot, kā izturēties pret pretimnācēju, ja esam izgājuši uz ielas, kādas būs sekas ekonomikā, vai tā sa-

bruks galīgi..., bet esam arī iemācījušies dzīvot, strādāt un mūsu mazbērni arī mācīties no mājām. Pašizolācija nenozīmē vientulību. Iespējams, ka mēs tagad labāk novērtēsim savus draugus, tuviniekus un tos, kas atcerējās mūs pandēmijas laikā.

Sieviešu kluba „Ābele” dalībnieces saka tā: „Lai put pa gaisu pandēmija!” Arī mēs, ar mazbērnu palīdzību, esam apguvušas dažādās mūsdienu tehnoloģijas un esam pārliecinātas, ka šis vīruss nespēs izjaukt mūsu kolektīvu.

Un vēl viena atziņa senioriem.

Vecums līdzinās bankas kontam,

no kura izņem to, ko esam uzkrājuši. Padoms – noguldiet tajā laimīgās atmiņas un piepildiet to ar pateicību. Paldies arī jums par savu ieguldījumu manā Atmiņu bankā. Es joprojām to papildīnu. Un iegaumējiet piecus vienkāršus likumus, kas cilvēkam ļauj būt laimīgam.

1. Neturiet sirdī naidu.
2. Atbrīvojiet prātu no raizēm.
3. Dzīvojiet vienkārši.
4. Vairāk dodiet.
5. Mazāk sagaidiet.

*Ar cieņu, Ligita Tumanova
Sieviešu biedrība „Ābele”*

Kā necelt paniku šajā ārkārtas situācija laikā

Tu drīksti raizēties

Ieteikums „neceliet paniku” nenozīmē, ka nedrīkst justies nobijies vai aizliegt sev raizēšanos. Tas īsti nepalīdzēs. Pat ja neesi riska grupā, bažām ir pamats. Skaidrs, ka lielākā daļa cilvēces šo vīrusu izslimo divu gadu laikā. Piesardzībai būs nozīme, un pārgalvīga sava emociju ignorēšana nesīs vairāk bēdu nekā labuma.

Škiro ziņas

Pieņem lēmumu, cik bieži, kur un ko tu lasīsi vai klausīsies par notiekošo. Ir skaidrs, ja ķersi katras ziņas, kas nāk no visām pusēm, tas tavu psihisko veselību padarīs trauslu un jūtīgu. Ir viegli emocionāli „inficēties” no šausmu stāstiem un īpaši no fotogrāfijām ar cilvēkiem aizsargtērpos. Ja ļausi visai šai informācijai bez šķirošanas un laika rāmja sev ieklūst ik dienu, tas kaitēs tev vairāk nekā sniegs kādu aizsardzību.

Komunicē ar citiem, vienlaikus nospraud robežas

Šis ir laiks, kas dod mums iespēju piedzīvot savstarpēji lielāku vienotību. Tas ir raksturīgi dažādiem krīzes periodiem. Attiecības, piederības sajūta, kopības sajūta ar citiem spēcina mūsu psihisko noturību, kas ir nozīmīgi, lai mēs tiktu cauri dažādiem sarežģījumiem. Šai laikā iespējamas daudzas dziļas sarunas. Tās var tevi un tavus apkārtējos spēcīnāt. Īpaši, ja proti klausīties ar pieņemšanu, bez vēlmes otru pārtraukt vai sniegt padomus. Vienlaikus tomēr iemācies sevi arī pasargāt no sarunām, kas ir par grūtu un par daudz priekš tevis. Tev nav jāiesaistās katrā sarunā par notiekošo situāciju, tu drīksti vilkt robežas.

Pārdomā, kāpēc vēlies iepirkt kādas rezerves

Pārtikas rezervju iepirkšanai neesot pamata, un visa kā mums pietiks pat, ja kādu laiku neko nesaņemsim no citām valstīm. Nav nepieciešams ieviest lielus krājumus, taču tas nav arī aizliegts. Tomēr pirms tu to dari, apdomā, kas stāv aiz šīs domas. Baidies, ka kādu laiku netiksi uz veikalu vai ka tie būs slēgti? Baidies, ka citi cilvēki visu izpirks, un tev nekas nepaliks? Izdari apzinātu lēmumu pirkt vai nepirkt, nedari to tikai tāpēc, ka ir sajūta, ka citādi nevar.

Attīsti līdzjūtību pret citiem cilvēkiem

Mēģini saprast, kāpēc tavi apkārtējie izturas šobrīd tā, kā viņi to dara. Neviens tavs līdzgaitnieks neizpērk griķus veikalā tāpēc, lai nepietiek tev, bet viņam ir bail, ka to nepietiks viņam pašam. Visapkārt ir cilvēki ar savām vajadzībām un bailēm.

Neredzi viņā ienaidnieku vai „trako”. Tāpēc noraidošu emociju un attieksmes vietā, pamēģini iejusties un saprast. Tas atvieglos dzīvi ne tikai vienam ar otru, bet izmainīs arī tavu pašsajūtu pozitīvākā virzienā.

Pieņem lēmumus, par kuriem pēc tam nemitīgi nešaubies

Ir skaidrs, ka šī situācija liks pieņemt tev kādus jaunus lēmumus par savu pašreizējo ikdienu un nākotnes plāniem. Tas, kas iztukšo visvairāk, ir nemitīga šaubīšanās. Ja esi nolēmis doties uz darbu, neskaties uz katru kolēģi vai klientu ar aizdomām. Ja esi pieņēmis lēmumu atcelt savu ceļojumu, tad nedomā vairs par to, ka varbūt tomēr vajadzēja braukt. Ja esi izlēmis iepirkt 5 kg makaronu, tad nedomā vairs par to, ka vajadzēja vairāk vai mazāk. Pieņem lēmumu, izdari un nogaidi.

Pāri visam – rūpes par sevi

Lai kādos laikos mēs dzīvojam, ja spējam tajos saglabāt noteiktas pašapūpes rutīnas, mums klājas labāk. Ievies regulāru laiku, kad vingrot vai doties pastaigā. Raksti dienasgrāmatu, izrakstot no sevis bailes un smagās pārdomas. Rūpējies par savu miegu, lai tas tevi var stiprināt. Nenoslogo savu ķermeni ar nemitīgu ēšanu un našķiem, sniedz tam pilnvērtīgas un regulāras maltītes. Un ir taču laiks, kas daudz vairāk tiek pavadīts mājās ar saviem tuvajiem.

*Materiālu sagatavoja
Solvita Stulpiņa*

Medības aprīlī

MEDĪBAS

1. aprīlī sākās jaunā 2020./2021. gada medību sezona.

Mētrienas mednieku un makšķernieku kolektīvā oficiāli skaitās 39 mednieki. Mednieku aktivitāte pagājušajā sezonā bija viduvēja, bet 20 medniekiem tā bija ļoti augsta. Lielākais medījumu skaits iegūts individuālajās medībās, kuras mēs saucam par kopīgām, jo medījumu daļa visiem medībās esošajiem dalībniekiem.

2019. gadā tika nomedīti 8 staltbriežu bulļi. Vērtīgākā trofeja bija 18. septembrī Kaspara Roziša iegūtajam dzīvniekam. No 13 paredzētajām staltbriežu govīm nomedītas 12. Tāpat nomedīti visi limitā paredzētie 9 staltbriežu teļi. Šajā jomā visvairāk veicās Jānim Irbem. Medījamie aļņi tika dalīti trīs grupās – pieauguši dzīvnieki ar nenoteiktu dzimumu, aļņu govīs un aļņu teļi. Kā parasti, grupā nenoteiktu dzimumu mednieki cenšas nomedīt bulļus. Tā arī pērn tika nomedīti 7 aļņu bulļi. 7. septembrī „Kazusalas” apvidū jaunu aļņu bulli ar četriem žuburiem katrā pusē nomedīja Kaspars Kaminskis. 18. septembrī apvidū starp „Lielniekiem” un „Opsiem” bulli ar pieciem žuburiem katrā pusē ieguva Mareks Platačs. 22. septembrī „Zaļmežniekos” bulli ar sešiem un septiņiem žuburiem katrā pusē izsekoja Kaspars Rozītis. 25. septembrī „Zaļlaukos” no sava medību torņa bulli ar sešiem un astoņiem žuburiem nošāva Juris Jefimovs. Pārējie bija mazāk perspektīvi dzīvnieki.

Sezonā nomedītas 7 aļņu govīs un 9 aļņu teļi. Jāpiezīmē, ka daļa no tiem tika nomedītas kolektīvajās medībās.

Intars Tumanovs ar nomedīto kuili.

26 mednieki tika pie stirnāžu trofejām. Mednieki pildīja kolektīva valdes norādījumu vispirms atšaut dzīvniekus ar kropliem rāgiem. Tomēr arī gadījās skaisti eksemplāri Andrim Jaško, Krišjānim Rozītim, Ilmāram Loginam, Viktoram Mutoram. 2019. gadā mednieki bija pasīvi stirnu, kazu un kazlēnu medībās, paredzēto limitu izpildot tikai par 50 procentiem.

Ļoti lielu vērību mednieki veltīja mežacūku medībām. Tika uzmanīti graudaugu sējumi. No pussimts nomedītajām cūkām, lielākā daļa bija sivēni līdz vienam gadam un arī pašreizējā gada dzīvnieki. Lielākie eksemplāri Jurim Jefimovam, Jānim Irbem. Pie lielākiem mežacūku apkarotājiem jāpieskaita Raivis Calmans, Intars Jurgis un Uģis Irbe.

Bebru medības notika gan ar slazdiem, gan šaušanu, pieejot dzīvniekiem vai sagaidot tos pie ūdens tilpnēm. Kā veiksmīgākais sezonā ar 37 guvumiem jāatzīmē Juris Jefimovs. Tikai par dažiem dzīvniekiem mazāk Mārim Macijevskim.

Vienīgais caunu mednieks pagājušajā sezonā izrādījās Kaspars Rozītis.

Lapsu visvairāk nomedīja Intars Jurgis un Gunārs Pastars. Ļoti labi, ka Gunārs Pastars pēc uzaicinājuma nošāva visas redzētās slimās lapsas. Gunāram vienīgajam arī 5 vārnas.

Nākamajā sezonā medniekiem lielāka uzmanība veltījama vārnu un žagatu apkarošanai, jo tās posta dziedātājputnu ligzdas, ķer mazos zaķēnus. Sevišķi tas sakāms par apkārtni Mētrienas centra tuvumā.

Par maz pagājušajā sezonā tika nomedīti jenotsuņi. Tie ļoti izplata savā vidū slimību – kašķi.

No ūdensputnu medniekiem, kā parasti, aktīvākie bija Viktors Mutors, Juris Eglītis un Jurgis Eglītis. Vienīgo lauku balodi pagājušajā rudenī nomedīja Jānis Rozītis.

Jāatzīmē, ka plēsīgo zvēru iznīcināšana, uzskatāma par katru mednieka pienākumu. Pagājušajā sezonā tika nomedīti 3 vilki, bet, neskatoties uz Kaspara Roziša aktīvo lūšu medību organizēšanu, dzīvnieki netika notverti.

Ar pirmajām aprīļa dienām turpinās mežacūku medības. 3. aprīlī „Laiņniekos” pērn kuili nomedīja Intars Jurgis. 4. aprīlī „Valtersalā” tikpat lielu dzīvnieku ieguva Kaspars Rozītis. Bet 3. aprīlī nepalaimējās Anataolijam Karaušu, pēc kura trāpīgā šāviens mežacūka aizgāja un netika atrasta. Tā kā noteikumi prasa, lai aizejošais dzīvnieks ar asins pēdu tiktu norakstīts, tā arī tika izdarīts. 8. aprīlī „Lazdiņu” apkārtnē pie liela meža kuilja tika Intars Tumanovs. 12. aprīlī Raksalā Intars pieveica pērn cūciņu.

26. aprīlī pēc Ņinas Stradiņas stāstītā, viņas pagalmā ienākusi liela, veca meža cauna. Acīmredzot, ka slima, jo mielojusies no suņa bļodiņas. Saimnieki zvēru pieveikuši un parakuši dziļi zemē.

Ilmārs Grudulis

Foto no Intara Tumanova personīgā arhīva

Pie pirmsskolas izglītības iestādes redzēts pupuķis?

IZGLĪTĪBA

Pirms gada skolu apciemoja īpašs viesis – rāķelis. Tas mūs visus jau tanī laikā sajūsmināja, sekojām putna gaitām, kas iepazīna teju vai visu Mētrienas.

Kādu dienu man ziņu un foto bildi sociālajos tīklos atsūtīja Zinta Jefimova. Pie pirmsskolas izglītības iestādes loga meitenes pamanījušas savādu, neredzētu putnu.

To nobildējušas, pēc tam interesējušas, kas tas ir par putnu. Pēc visām pazīmēs

Pie pirmsskolas iestādes pupuķis.

tas atgādinājis pupuķi.

Pupuķi var atpazīt pēc putna rūsganā spalvojuma, garā knābja un cekula. Lidojumā viņš atgādinot tauriņu. Izrādās, ka pupuķa „firmas zīme” – cekuls parasti nav gaisā, putns to izslej, kad ir satraukts vai ir satīcis citu pupuķi. Pupuķis viegli ļaujjas emocijām un var būt arī ļoti negants. Daudzi pupuķi zina arī kā bada dzeguzi, bet joprojām

nav zināms, kāpēc senči šo krāšņo putnu šādi nodēvējuši. Pupuķa dziesma ir uni-

kāla un to parasti veido trīs „pu-pu-pu”. Dziesma tēviņiem ir kvalitātes rādītājs – jo garāka dziesma, jo tēviņš ir vīrišķīgāks. Pupuķi ir dienviņu sugas gājputni (Āfrikas migranti) un Latvijā tie parasti atgriežas aprīļa sākumā, bet uz siltajām zemēm dodas salīdzinoši vēlu – septembrī vai pat oktobrī. 2014. gadā pupuķis tika nominēts kā gada putns. Dzīvesvietas izvēlē putnam nav īpašu kaprīžu un tas var ligzdot praktiski jebkur, svarīgi, lai zemē būtu pieejami pupuķa iemīļotie našķi – zemesvēži, kāpuri, tārpī. Garais un spicis knābis arī palīdz viegli tikt pie kārotajiem labumiem.

**Materiālu sagatavoja Solvita Stulpiņa
Zintas Jefimovas foto**

...pavilkta laudis atvērt acis...

STARP MUMS

Kādā no sociālajiem tīkliem pamanīju, ka ik dienu skaistus un neikdienišķus mirkļus iemūžina bildēs un ieliek raudzīt mums visiem Skaidrīte Putna. Kā es jau „Mētrienas Dzīves” marta numuriņā minēju, ka šobrīd mums pietiek laika visam, lai apkārtņē, sevī un dabā ieraudzītu to, kam ikdienas steigā paskrējām garām, tad Skaidrīte to patiešām ir veikusi. Skaista zelta upe, mājām piederošie – putni, ēku durvis, dzestrais un atspirdzinošais avota ūdens, lielie sētas koki, kas kā sargi ap māju, rokās sadevušies, ir nomodā par saimniekiem, dzīvā vadziņa, novakare, septiņi rīti, stumbru raksti...

Par savu aizraušanos stāsta Skaidrīte – „Tāds nesaprotams un nepareizs laiks – ziemas nebija, sniegpulksteniši sāka ziedēt jau februāra vidū un ziedēja gandrīz divus mēnešus. Un tagad esam iesprūduši kaut kādā kara laikā – kā gan citādi lai no nosauc!

Marta vidū sākās karantīnas laiks. Skaties ziņas, laikrakstus vai sociālo tīklu rakstus – tēma viena – vīruss. Kurš raksts saprātīgāks, kurš tukšs un lieks, bet komentāri, ak, Dievs, nu pārsvarā visādas mulķības. Tad arī ienāca prātā ar kādām pavisam ikdienišķām bildēm mazliet pavilkta laudis atvērt acis arī kam citam, ne tikai raizēm un uztraukumiem. Protams, tas viss manis dēļ nekur nepazudīs, bet varbūt kādam tiks pasmaidīt. Esmu varonīgi noturējusies visu mēnesi. Klāt maijs, zemes darbi sauc, un tad jau vairs neatliek laika raizēm. Priecīgu pavasari!”

**Materiālu sagatavoja
Solvīta Stulpiņa
Skaidrītes Putnas foto**

Noiet saule vakarā.

Gali.

Kad negribas iet ārā.

Vakarā uz strautiņa.

...un aiz katrām durvīm..

Melns kaķis murrā.

Zelta upe.

Mājām piederošie.

Visi gaida brokastis.

Atspulgi.

Sen zudusi vēsturiska vieta

VĒSTURE

Šo vietu sauc par „Dzirnaviņām”. No šīs vietas vairs pāri palikušas tikai akmeņu un ķieģeļu drupu kaudzes. Lai labāk izprastu „Dzirnaviņu” vietu un lomu Mētrienā, iesaku izlasīt „Mētrienas Dzīves” 2020. gada janvāra numura rakstu „Četri vakari Valtersalas purvā”. Publicējam nelielu fragmentu – „Zināms ir tas, ka daudzi tagadējie Mētrienas sili un meži bija apstrādāta aramzeme. Taču purviem tajā laikā bija liela nozīme tāpēc, ka tie lielā mērā uzturēja vietējo ekonomiku. Ir zināms, ka no Valtersalas purva iztekošā Žagatiņas upīte ar saviem ūdeņiem vairākus gadsimtus dzina dzirnavas un dēļu zāģēšanas ierīces. Šajā sakarībā, pavadot purvā četras pēcpusdienas, mēģināju iedomāties, kā viss tas agrāk notika. Klejojot pa purvu 3. aprīlī, 17. aprīlī, 4. septembrī, 21. novembrī, pārdomāju, kā pirms daudziem simtiem gadu cilvēki no šī purva savāca ūdeņus un novadīja līdz Odzienes muižai. Tik tiešām tas ir bijis pārdomāts darbs. Vēl tagad ir desmitiem darbojošos grāvju un vēl vairāk aizaugušu grāvju vietu, kuri savāc visus purva ūdeņus.”

Gateris pie dzirnavām nedarbojas sen, bet dzirnavas mala vēl līdz Otrajam pasaules karam, kad vācieši atkāpjoties, dzirnavas nodezināja. Tāpat viņi izdarīja ar visām Odzienes muižas lielākajām ēkām. Acīmredzot var iedomāties, ka diezin vai dedzinātāju vidū nebija kāds no bijušo īpašnieku pēctečiem.

Dzirnavu dzīvojamā daļa, kā par brīnumu, bija daudz maz saglabājusies. To varēja piemērot dzīvošanai. Tajā dzīvoja viena no bijušajām Latvijas laika īpašniecēm Ede Zaļā. Kādu laiku tur dzīvoja arī Made Kaufelde. Made Kaufelde ir plašas Kaufeldu dzimtas vecvecmāte.

Lielajai Zaļo dzimtai bija dēls Aldonis, inženieris Sāvienā. Aldonis dzīvoja ar sievu Venerandu Ļaudonā. Kādu laiku kopā ar Edi dzīvoja mētrienietis Žagata. Viņu atceros kā kalnsnu vecīti ar sirmu bārdi. Žagatas vārdā sāka saukt dzirnavu upīti, kuru līdz tam dēvēja par Logotiņu. Par dzirnavu iedzīvotājiem ļoti rūpējās viņu radnieki no Raksalas – Oļģerts Kaufelds un vēlāk viņa dēla Ēvalds Kaufelds un jaunākais brālis Kārlis. Padomju gados dzirnaviņu īpašums 12 ha platībā oficiāli bija nonācis Edes Zaļās rīcībā. Aldonis nomira, bet

Par vietu atgādina tikai akmeņu krāvumi

Ede savu īpašumu bija norakstījusi vedeklai. Viņa par to nemaz nezināja. Otrās Latvijas Atmodas laikā „Dzirnaviņu” īpašumu 12 ha platībā privatizēja citi ļaudis. Kad Veneranda uzzināja par testamentu, paziņoja par to attiecīgajām varas iestādēm. Viņai kā kompensāciju piešķīra 12 ha zemes Ļaudonas pagastā Kalsnavas virzienā.

Pēc Edes Zaļās no pansionāta aiziešanas mūžībā, maz kas vairs atgādina

Pēc 200 gadiem.

par to, ka kādreiz šeit dzīvojuši cilvēki. Kā stāstīja mana māte Emma, pagājušā gadsimta sākumā, esot ķērusi dzirnavu grāvī akmeņgraužus. Četrdesmito gadu beigās upītē lejpus dzirnavām Laimonis un Ilmārs Grudulji bieži makšķerēja grunduļus un asarišus. Turpat, vienmēr apkārt staigājošais sirmis Žagata, tikai labsirdīgi smaidīja. No mētrienieša Anša Pakārķļa atmiņām zinām, ka Žagata bija liela spēcīga dzeltena zirga īpašnieks. To labprāt jūdza apkārtējie iedzīvotāji. Tagad šie 6 ha zemes ir nomas zeme, kuru nomātājs Lauris cer atpirkt. No „Ezerkrastu” asfaltētā ceļa ir redzamas divas vientuļas ziedošas ābeles, kas liecina par bijušo saimnieku ticību un cerību dzīvei.

Reti kurš zina, ka šis ūdens dzirnavas nomainīja muižas vēja dzirnavas, kuras atradās augstākajā muižas punktā, kur tagad izveidots smilšu karjers... Vēlāk šeit muižkungi vēja dzirnavas likvidēja,

ierīkoja kapliču, ko tautā sauc par Rundēli. Smilšu karjeras izmantošanas laikā atklājās milzīgs dzirnavakmens, kuru traktorists Arvīds Andersons pārveda uz laukumu pie „Lejasskolas”. Tas tur aplūkojams vēl šobaltdien. Paldies par atmiņām Venerandai Zaļai un Astrīdai Kārķliņai.

Ilmārs Grudulis
Solvitas Stulpīņas foto

Par meža ugunsnedrošo laikaposmu

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2016. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” 412. punktu un hidrometeoroloģisko prognozi,

meža ugunsnedrošā laika posma sākums visā valsts teritorijā noteikts, sākot ar 2020. gada 24. aprīli.

Meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem līdz ar ugunsnedrošā laikposma iestāšanos ir jānodrošina ugunsdrošības noteikumu prasību ievērošana mežā.

Visiem iedzīvotājiem meža ugunsnedrošajā laikposmā, šogad tas ir no 24. aprīļa, uzturoties mežā, ir jāievēro ugunsdrošības prasības. Lai samazinātu meža ugunsgrēka izcelšanās iespējas, atrodoties mežā, ir jāievēro daži aizliegumi un ierobežojumi, par kuru neievērošanu var piemērot administratīvo, civiltiesisko un arī kriminālatbildību.

Uzturoties mežos un purvos aizliegts:

- nomest degošus vai gruzdošus sērkoņņus, izsmēkus vai citus priekšmetus;
- kurināt ugunsiskus, izņemot īpaši ierīkotas vietas, kas nepieļauj uguns izplatīšanos ārpus šīs vietas;
- atstāt ugunsiskus bez uzraudzības;

- dedzināt atkritumus;
- braukt ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pa mežu un purvu ārpus ceļiem;
- veikt jebkuru citu darbību, kas var izraisīt ugunsgrēku.

Nedrīkst veikt jebkādu dedzināšanu, kas rada dūmus, bez saskaņošanas ar Valsts meža dienesta mežniecības, jo dūmi var maldināt uguns novērošanas torņu dežurantus.

Meža izstrādātājiem ir jāievēro prasība, ka meža ugunsnedrošajā laikposmā cīsmā dedzināt ciršanas atlikumus atļauts tikai ar Valsts meža dienesta mežziņa iekreizēju rakstisku atļauju. Savukārt meža īpašniekiem ir jāparūpējas, lai meža ceļi un stigas būtu atbrīvoti no sagāztajiem kokiem un krūmiem, lai, nepieciešamības gadījumā, meža ugunsdzēsības automašīnām būtu iespējams brīvi pārvietoties. Tāpat meža īpašniekiem ir jāzina, ka pēc meža ugunsgrēka likvidācijas viņa mežā, meža īpašnieka pienākums ir veikt meža ugunsgrēka vietas uzraudzību.

Šogad no gada sākuma pavisam ir reģistrēti 121 meža ugunsgrēks un kopējā izdegusi meža zemes platība ir 51,4 hektāri, tajā skaitā jaunaudzes 23,7 hektāri.

Pirms dažām dienām izcēlās liels meža ugunsgrēks apmēram 6,08 hektāru platībā Dienvidlatgales virsmežniecības teritorijā. Līdz ar tumsas iestāšanos ugunsgrēks tika ierobežots, bet likvidācijas darbi turpinās arī nākamajā dienā.

2019. gadā meža ugunsgrēki dzēsti 1110 reizes, pavisam 821,67 hektāru platībā.

Kopumā 87,6% gadījumu meža ugunsgrēka izcelšanās iemesls ir bijusi neuzmanīga rīcība ar uguni, bet 4,3% gadījumu tā ir bijusi ļaunprātīga dedzināšana.

Valsts meža dienests aicina būt īpaši uzmanīgiem ar uguni mežā!

* MK 2016. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” 412. punkts

**Meža ugunsapsardzības atbildīgas amatpersonas tālruna numurs:
Madonas nodaļas vecākais mežzinis
Aldis Bondars
26439002**

Selva Šulce,

tāl. 67210366, VMD Preses sekretāre
Sikāka informācija –

Zigmunds Jaunkūķis, tāl. 67221092,
VMD Meža un vides aizsardzības daļas
vadītāja vietnieks

Inārai Krauklei – 60

MĒNEŠA JUBILĀRI

...un zeltains taurenis no manas plaukstas
tik ilgi projām neaizlidot gribēs,
cik ilgi es to vieglām rokām skaršu,
cik ilgi vieglu elpu uzrunāšu.

tik ilgi, cik es pati brīnums būšu,
man acu plakstos zelta spāre sēdēs,
būs rasa vizoša, būs varavīksne koša,
un taurenis uz manas plaukstas –
drošs.

/M. Laukmane/

Skaistu jubileju aprīlī svinēja Ināra Kraukle. Tikai tas šodienas laiks ieviesa savas korekcijas, kā bija ielānāts, nesānā kopā ar ģimeni, radiem un draugiem izdejot dzimšanas dienas valsi, izdziedāt „daudz baltīņu dieniņu”, pacelt tostam šampanieša glāzi. „Bet visam savs laiks,” atsmej Ināra, „svinēšu nākamgad kopā ar mazmeitiņas astoņpadsmit.”

Mēs visi Ināru pazīstam kā strādīgu, gādīgu un čaklu sievieti. Viņas ikdienas darbs ir smags – dot siltumu Mētrienas ielas 5 daudzdzīvokļu mājai un ēkai „Zīles”. Bet Ināra nesūdzas, lai ir grūti, bet ir darbs, kas šodien ir ļoti svarīgi. Pavasarī kā čakla bite viņa rosās savā piemājas dārziņā.

Vasarā, jau agrā rītā stundā, viņa nāk mājās no meža ar salasīto melleņu guvumu. Brīvajos brīžos cep gardas plātismaizes un pīrādziņus, ar kuriem tiek pacienāti daudzi apkārtnieji.

Ināra ir aktīva sieviešu biedrības „Ābele” dalībniece. Apmeklē visus piedāvātos un rīkotos pasākumus, kopā ar klubiņa meitenēm ceļo, svin svētkus, mācās un pilnveido sevi dažādās aktivitātēs no nodarbībās.

Mani ar Ināru jau daudzus gadus vieno mīlestība uz deju. Viņa ir ļoti apzinīga dejotāja, ar lielu vēlmi apgūt jaunus dejas soļus. Kolektīvā atsaucīga, draudzīga, izpalīdzīga. Paldies Tev Ināra par skaistajām saulespuķēm, kuras Tu, neskatoties uz

grūtībām, atvedi mums no Anglijas. Domās jau top deja, kurā mēs tās noteikti izmantosim.

Lai Tev skaists šis laiks! Lai prieka asaras sarūpē Tavi bērni un mazbērni Latvijā un Anglijā. Gaidi viņus ciemos! Lai pietiek spēka ikdienas darbiņiem, lai turas veselība un gan jau atkal, cerot pavisam drīz, uzdejosim!

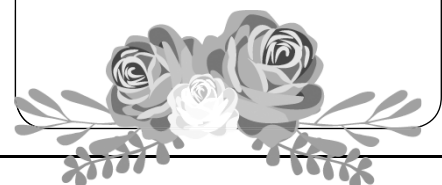
Dauda laimes jubilejā!

Solvita Stulpiņa

lai skrien tie mākoņi ja viņiem tā patīk –
lai skrien!
tur augstāk virs mākoņiem – to turu
prātā –
ir saule aizvien
un aizskries mākoņi apjuks un pazudīs
aizvējos prom
bet saule turpat un tāpat
un joprojām joprojām...

/M. Laukmane/

Vissaulainākie pavasara sveiciens
Tev, **Ināra**, skaistajā jubilejā!
Vēlam veselību, spēku, dejotprieku!
DDG „Saulgriezies” un vadītāja
Solvita

Sieviešu biedrībā "Ābele"

NOTIKUMI

Jau marta mēnesī sieviešu biedrība „Ābele” tika pie jaunām telpām bijušās Mētrienas pamatskolas ēkā. Tagad meitenēm jau ir iekārtotas divas gaišas, mājīgas plašas telpas. Vienā no tām iekārtota ērta virtuvīte dažādām nodarbībām un tikšanās reizēm svētkos. Otra telpa pārtop par aušanas un šūšanas darbnīcu. Ideju meitenēm netrūkst, ir doma vēl par vietu sporta aktivitātēm un izstāžu zāles iekārtošanu, kurā izvietotu savus darinājumus.

Visiem zināms, ka biedrības vadītājai Ligītai Tumanovai ir „ķēriens” uz dažādu projektu rakstīšanu. Lielākajā vairākumā tie ir apstiprināti un īstenoti. Arī šobrīd biedrība īsteno projektu „Aušanas prasmi apgūšana Mētrienā”. Projekta izmaksas 9368,19 eiro, ELFLA finansējums – 8431,37 eiro, Madonas novada pašvaldības atbalsts – 936,83 eiro. Par šo naudu iegādātas divas jaunas stelles, šujmašīna un nepieciešamais aprīkojums, lai īstenotu nodarbnīcas šūšanā un aušanā.

Skaistā pavasara dienā biedrības meitenes sagaidīja sen kāroto, loloto sapni. Tika atvestas jaunās stelles! Kā pastāstīja Ligīta, uz jaunajām telpām tiks atgādātas arī veco laiku stelles, kas ir lietojamas un ar tām jau meitenes auž. „Audīsim dvieļus, segas, lakatus,” vēstīja Ligīta, „projekta ietvaros ir plānots apmācīt teju vai divdesmit rokdarbnieču.”

Solvītas Stulpiņas teksts un foto

Mārīte un Ligīta priecīgas un gandarītas. Darbiņš varēs sākties.

Tiek parakstīti līgumi.

Mārīte Siliņa, Ligīta Tumanova, Iveta Lejiņa un Antoņina Krasovska priecējās par iegūto inventāru.

Lai smagās stelles nogādātu uz otro stāvu, palīgā nāca vīrieši.

Lai smagās stelles nogādātu uz otro stāvu, palīgā nāca vīrieši.

Jāņa Pakārķļa piemiņai

28.01.1924. – 29.04.2020.

MŪŽĪBĀ AIZEJOT

Skumji noliec galvas sirmie bērzi,
Pūpolzaros sabirst dzīvesstāsts.
Pāri nošalc pavasara elpa,
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.
/Z.Purvs/

Mētrienas „Dreimaņos” dzīvoja stipra, liela Pakārķļu dzimta. Arī dabā „Dreimaņi” ir īpatnēja un skaista vieta. No rietumu puses vēji nes Odzienes ezera ūdeņu smaržas, „Melderkalns” klāts ar dzeltenām gaiļbiksītēm. Turpat senču Sildu pilskalns, kura piekāvē nelielais Dzērvītes ezeriņš, kurš savienots ar Odzienes ezera Dzērvītes upīti. Un turpat kaimiņi – Bērziņi, Podnieki, Viči, Asariši un Ozoliņi. No lielceļa mazākais ceļš ved līdz pat Sildu purvam. Ceļmalās vēl cara laika akmeņi kaltie verstu stabi. Ilmārs Grudulis atceras, ka ģimenes galva Ansis Pakārklis stāstīja, ka trīsdesmitajos gados ar velosipēdu no šiem verstu stabiem mērojis ceļu uz Rīgu un atpakaļ.

No deviņiem ģimenes bērniem ievērojamāko vecumu sasniedza Jānis, kurš no mums šķīrās 29. aprīlī. Līdz pat 96 gadu vecumam viņš dziedāja vīru kori „Volta” un Latvijas Nacionālo karavīru biedrības kori „Tēvija”. Viņa balss skanēja arī pēdējos Dziesmu svētkos. Reiz Jānis teica – „Kora koncertos reizēm ir grūti nostāvēt un gribas apsēsties. Bet dziedot nogurumu nejutu, un vienkārši ir spēks nostāvēt, jo dziesma ir sirdī.” Brīvajos brīžos labprāt uzspēlēja ermoņikas. Apglabāts 5. maijā Ziepniekkalna kapsētā.

Arī Pakārķļa kungs bija pieredzējis leģionāra gaitas, jo armijā viņu iesauca 1944. gada 2. martā. Tiesa, iesaukums esot bijis jau iepriekšējā gada oktobrī, bet no tā izdevies izvairīties, jo viņš strādājis vagonu fabrikā „Vairogs”, kas bijusi armijas pakļautībā. Ar 1. janvāri darba apliecības termiņš beidzies, un, manījies kontroli uz ielām, Jānis slēpies veikalos vai kāpņu telpās. Armijnieki ar laiku tomēr tikuši klāt un teikuši, ka tie, kas nepieteiksies iesaukumam 2. martā, tiks nošauti. Jānim nekas cits neatlicis, kā doties armijā, kur bijis šoferis. Tādēļ leģionāra gaitas aizvadītas mier-

gi un paveicies, ka nav ticis līdz fronteī. Arī pēc tam strādājis par šoferi un Latviju izbraukājis krustu šķērsu.

Pakārķļi bija allaž kustīgi un darbīgi. Ilmārs atceras, ka Mētrienas pamatskolā Pēteris Pakārklis bija spēcīgākais vingrotājs uz stieņa. Mēs, jaunākie, skatījāmies uz Pētera figūrām kā uz brīnumu. Arī Jānis bija īsts Mētrienas patriots, bieži sūtīja savus atmiņu rakstus „Mētrienas Dzīvei”. Jāņa Pakārķļa iemīto dzīves stīgu turpinās viņa četri bērni, vienpadsmit mazbērni un četrpadsmit mazmazbērni. Viņiem mantojumā no tēva paliks liela sērkociņu kastīšu un pastmarku kolekcija.

Bet Pilskalna nogāzes ir pilnas zilo vizbuļu krāsām. Ar tām mēs sūtām pēdējos atvadu sveicienus Jānim.

Mums par cīruļiem ilgāk
Šajās debesīs dziedāt,
Mums par pienēm ilgāk
Šajos krastos ziedēt,
Tikai upes spožums,
Tikai zilais debesu jums
Būs vēl pēc pienēm,
Būs vēl pēc cīruļiem,
Būs vēl pēc mums...

Lai vieglas smiltis dzimtajā
zemē.

„Mētrienas Dzīves” redkolēģija

Informācija mežu īpašniekiem

AKTUĀLI

Ārkārtas situācijas dēļ klātienē informatīvie semināri uz laiku ir atcelti, tādēļ LLKC Meža konsultāciju pakalpojumu centrs (MKPC) Valsts Lauku tīkla pasākumu ietvaros meža īpašniekiem sagatavojis un piedāvā bezmaksas informatīvos e-seminārus.

Tajos meža īpašnieki varēs uzzināt svarīgāko informāciju par valsts un ES likumdošanu un izmaiņām, pieejamo valsts un ES atbalstu meža īpašniekiem, Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam aktivitātēm un citām meža, vides, lauku nozares un valsts pārvaldes institūciju aktualitātēm.

Lai meža īpašniekiem būtu iespēja uzzināt par aktuālo konkrētajā reģionā, semināri veidoti pēc reģionālā principa – par aktuālām tēmām informēs katru reģiona MKPC speciālisti, kā arī Latvijas Valsts mežzinātnes institūta (LVMI) „Silava”, Valsts meža dienesta (VMD) un Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) eksperti.

MKPC speciālisti informēs par LAP pasākumiem, iespējām meža īpašniekiem (apmācības, mežu apmeklējumi, konsultācijas), ES atbalstu meža īpašniekiem, kā pieteikties kompensācijas maksājumiem par aprobežojumiem NATURA 2000 meža teritorijās, par meža atjaunošanas veidiem, ieaudzēšanas paņēmieniem, meža inventarizācijas termiņiem un datu aktualizāciju, kā arī par meža vērtības noteikšanu, kas to iespaido (izsoles, cenas u. c.).

E-semināri pieejami interneta vietnē www.mkpc.llkc.lv sadaļā E-semināri meža īpašniekiem.

Ja ir kādi jautājumi zvaniet, rakstiet!

Ar cieņu, **Mairita Bondare**,
MKPC Madonas nodaļa
mob. tel. 28381176

LĪDZJŪTĪBAS

Aizšūpojiet, vēji silti,
Zilus ziedu mākoņus
Turp, kur dzimtās zemes smiltīs
Linu druvas dziesma dus.
/L.Vāczemnieks/

Izsakām patiesu līdzjūtību
Astrīdai Kārklīnai, BRĀLI smilšu
kalniņā pavadot.

„Mētrienas Dzīves” veidotāji

FOTOREPORTĀŽA Pavasaris Vizmas un Ērika Krastu mājās

Mana aramā zeme
gaida arvien.
Bet lemeši arklam
vairs asāki nepaliek.
Dzīve steidzas,
bet arī tā nezina,
kur skrien...

Pavasaris sācies,
vasara arī steidzas
nemiera elpa
no zemes
nekad neizbeidzas.

O.Skuja/

Apstaiga.

Es būšu.

Ja ziedēt, tad skaisti.

Rabarbers mostas.

Zemes raksti.

Pavasara glezna.

Pavasara ūdeņi.

Izdevējs – Mētrienas pagasta pārvalde. Reģ. Nr. 90000054731, pagasta pārvaldes tālr. 64826031, 64826033, fakss 64826031.
Avīzes redaktore Solvita Stulpiņa. Redkolēģija – Valda Otvare, Jolanta Vītola, Līga Pastare, Marija Beģe-Begge, Vallija Sipola,
Eleonora Rimša, Ilmārs Grudulis.

Iespiests SIA "Erante" tipogrāfijā. Tālr. 25767030